

[Landbrugsministeren.]

Beretning fremsatte Henstillinger op til nøjere Overvejelse, eventuelt til Lovgivningsarbejde i indeværende Rigsdagssamling, har jeg paa den anden Side ment, at det ikke vilde være rigtigt at lade et helt Aar gaa hen, uden at der paa et enkelt Omraade blev truffet visse forberedende Foranstaltninger allerede i denne Samling.

Ærede Medlemmer vil af den omdelte Beretning have set, at der af det sønderjydske Erhvervsudvalg er udført et meget omfattende og overordentlig interessant Undersøgelserarbejde, og jeg finder Anledning til her at udtale min bedste Tak og Paaskønnelse overfor Udvalget for den udmærkede Maade, paa hvilken det har løst den Opgave, som Regering og Rigsdag havde stillet det.

Med særlig Tilfredshed er der Grund til at bemærke den Kendsgerning, der er et Hovedresultat af Udvalgets Undersøgelser, at den økonomiske Tilpasning af de sønderjydske Erhvervsforhold i Virkeligheden er meget langt fremskreden. Medens de økonomiske Forhold ved Genforeningen for 9 Aar siden i væsentlig Grad afveg fra Tilstandene i det øvrige Land, mærkes det nu, at det store Genrejsningsarbejde, som den sønderjydske Befolkning selv har udført i de Aar, der er gaaet, i Forbindelse med de betydelige Hjelpeforanstaltninger, som den danske Stat har gennemført, i Løbet af denne forholdsvis korte Tid har tilvejebragt Overensstemmelse mellem Erhvervsforholdene i Sønderjylland og i det øvrige Land, saaledes som Udvalgets Undersøgelser paa en Række vigtige Omraader fastslaar.

I Overensstemmelse dermed er de Henstillinger, som Udvalget har fundet Anledning til at rette til Regeringen vedrørende yderligere Særforanstaltninger for Sønderjylland alene — ærede Medlemmer vil finde dem samlet paa Beretningens Side 38 —, forholdsvis faa og lidet omfattende. Kun paa et enkelt Omraade peger Udvalget paa en særlig betydningsfuld Opgave, idet det henleder Opmærksomheden paa Nødvendigheden af, at der sættes den størst mulige Kraft ind paa Grundforbedring, Udstykning og Bebyggelse af de ret betydelige Arealer, som i visse tyndt befolkede Egne henligger i en Tilstand, der paa afgørende Maade adskiller sig fra den intensive Dyrkning, som i øvrigt karakteriserer det danske Landbrug, og som ogsaa er gennemført i andre Dele af Sønderjylland.

I og for sig er dette Resultat af Udvalgets Arbejde ikke noget nyt og overraskende. Det har været erkendt, at saavel Overgangen til den mere intensive Driftsform som navnlig den ringe Befolkningsstilvækst i de sønderjydske Landsdele nødvendiggjorde en mere hensigtsmæssig Jordfordeling og en stærkere Udstykning af de dyrkbare Arealer. Ud fra denne Erkendelse er der allerede truffet forskellige Lovforanstaltninger paa det heromhandlede Omraade. Begge de her i Landet gældende Udstykningslove, den saakaldte gamle Husmandslov og Loven af 4. Oktober 1919 om Jorder i offentligt Eje, blev straks efter Genforeningen indført i de sønderjydske Landsdele. Udstykningen af de ved Genforeningen overtagne Domænegaaarde er paa Grundlag heraf fremmet mest muligt, og for et stort Antal af disse Gaarde er Udstykningen nu tilendebragt. Ved en særlig sønderjydske Lov af 29. Marts 1924 blev der truffet Foranstaltninger til Fremme af en mere hensigtsmæssig Jordfordeling, og ved den i forrige Samling gennemførte Lov af 4. April 1928 vedrørende Udstykningen i tyndt befolkede Egne blev der stillet Midler til Raadighed baade for Vejanlæg og for Oprettelse af mindre Gaardmandsbrug, særlig med Forholdene i de sønderjydske Landsdele for Øje.

Lovgivningsmagten har saaledes gentagne Gange vist sin store Interesse for det sønderjydske Udstykningspørgsmaal, og jeg tror at turde hævde, at Udstykningsarbejdet i de sønderjydske Landsdele ikke paa noget Tidspunkt siden Genforeningen er blevet hemmet af Mangel paa Bevilling af de fornødne Pengemidler. Alligevel erkender jeg fuldt ud Berettigelsen af den Henstilling, som det sønderjydske Erhvervsudvalg har rettet til Lovgivningsmagten, thi i de tyndt befolkede Egne i Sønderjylland er Udstykningsopgaven af en særlig Natur og stiller større Krav til Statsmagten, end Tilfældet er i den øvrige Del af Landet.

Medens Udstykningen hidtil i alt væsentligt har kunnet fremmes gennem de Laanebevillinger, som Staten har stillet til Raadighed, er Forholdene i de Egne, hvorom der her er Tale, saaledes, at der maa gennemføres store Grundforbedringsarbejder og Vejanlæg, før Arealerne overhovedet er tjenlige til Udstykning, og der vil ganske sikkert hertil kræves en stærkere aktiv Virksomhed fra Statsmagtens Side. Som jeg ved en tidligere Lejlighed har bemærket, frembyder Udstykningen i de tyndt befolkede Dele af Sønderjylland en betydningsfuld og smuk